

સ્વનિર્ભર 'તપોવન કેન્દ્ર' શરૂ કરવા માટેની માર્ગદર્શિકા

ભૂમિકા :

ગર્ભસ્થ શિશુનો સર્વાંગી વિકાસ એ ચિલ્ડ્રન્સ યુનિવર્સિટી માટે અત્યંત અગત્યનું કાર્ય છે. આ કાર્યને વિસ્તૃત સ્વરૂપ આપવા માટે રાજ્યનાં વિવિધ સ્થાનો પર જે કેન્દ્રો ચાલે છે અથવા ભવિષ્યમાં જે શરૂ કરવામાં અથવા સ્થાપવામાં આવશે તે 'તપોવન કેન્દ્ર' તરીકે ઓળખાશે. આ 'તપોવન કેન્દ્રો' 'પૂર્વ પ્રસૂતિ સંભાળ અને શિક્ષણ' વિભાગ હેઠળ કાર્યરત રહેશે. તપોવન કેન્દ્રનું કાર્ય સમગ્ર રાજ્યમાં વિસ્તારવાનું છે, તે સંજોગોમાં તપોવન કેન્દ્ર સ્વતંત્ર વિભાગ(Department) તરીકે કાર્યરત થશે. તપોવન કેન્દ્રનું કાર્ય યુનિવર્સિટી એક્ટ પ્રમાણે અત્યંત અગત્યનું કાર્ય હોઈ તેની પોલિસી અને નીતિ વિષયક બાબત સિવાય તે પોતાના નિર્ણયો જે તે સમયના સત્તાધિકારીઓની મંજૂરીથી વિસ્તરણ અને કાર્ય આયોજન કરી શકશે. આ માટે ચિલ્ડ્રન્સ યુનિવર્સિટીના એક્ટમાં સૂચવ્યા અનુસારના ચાર પ્રકારનાં કાર્યોના માધ્યમથી; જેવાં કે શિક્ષણ, પ્રશિક્ષણ, સંશોધન અને વિસ્તરણ- એમ સમગ્રતાથી આ કાર્યને આગળ વધારવામાં આવશે. સૂચિત નીતિનિયમોમાં આ ચાર કાર્યને અનુલક્ષીને 'તપોવન કેન્દ્ર' ના કાર્ય અને વિકાસ માટેનો મુસદ્દો રજૂ કરવામાં આવ્યો છે.

સંશોધન

જેમાં પૂર્વપ્રસૂતિ સંભાળ અને શિક્ષણના વિભાગ તરીકે આ કાર્યને સંશોધનની આધારશિલા પર આગળ ધપાવવામાં આવશે. આ કેન્દ્રના પૂર્વપ્રસૂતિ સંભાળ અને શિક્ષણ માટેના સંશોધન કાર્યમાં આ ક્ષેત્રને લગતાં સંશોધનો હાથ ધરવામાં આવશે. આ કેન્દ્રો યુનિવર્સિટી દ્વારા સ્થાપિત અને સંચાલિત રહેશે, જે અધિજનનશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતોને સંશોધનની એરણ પર ચકાસી આ ક્ષેત્રમાં નવા જ્ઞાનનું સર્જન કરશે. આ વિભાગ દ્વારા માન્યતા પ્રાપ્ત તપોવન કેન્દ્રો ગર્ભાધાન, ગર્ભાવસ્થા, પ્રસૂતિ અને પ્રસૂતિ પછીની સંભાળ વગેરે વિષયો માટે એક ઉત્કૃષ્ટ નમૂનો પૂરો પાડશે.

પ્રશિક્ષણ

આ કાર્ય અંતર્ગત પૂર્વપ્રસૂતિ સંભાળ અને શિક્ષણને લગતા પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમોનું આયોજન થશે, જેમાં મુખ્યત્વે નીચે પ્રમાણેના લાભાર્થીઓનો સમાવેશ કરવામાં આવશે.

૧. પૂર્વ પ્રસૂતિ સંભાળ અને શિક્ષણમાં કાર્ય કરતા નિષ્ણાતો
૨. પૂર્વ પ્રસૂતિ સંભાળ અને શિક્ષણ વિભાગના તાબા હેઠળનાં કલમ 6(11) મુજબ 'તપોવન કેન્દ્રો'ના કાર્યકર્તાઓ
૩. વ્યવસાયી કે નોકરિયાત સગર્ભા બહેનો તેમ જ નિયમિત 'તપોવન કેન્દ્ર' પર આવીને લાભ લઈ શકે તેમ નથી, પરંતુ ઉત્તમ સંતતિ મેળવવા ઇચ્છુક છે તેવી મહિલાઓ.
૪. મહિલા અને બાળ આરોગ્યક્ષેત્રના કાર્યકર્તાઓ
૫. પૂર્વ પ્રસૂતિ સંભાળ અને શિક્ષણ સંબંધિત અભ્યાસક્રમમાં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓ, આંગણવાડી કાર્યકર્તાઓ અને અધ્યાપકો.

શિક્ષણ કેન્દ્ર

આ કાર્ય અંતર્ગત પૂર્વ પ્રસૂતિ સંભાળ અને શિક્ષણને લગતા સર્ટિફિકેટ કોર્સથી માંડીને ઉચ્ચ કક્ષાના અભ્યાસક્રમો ચલાવાશે. તેમજ આ વિષયને અનુલક્ષીને ઉપયોગી શૈક્ષણિક સાહિત્યનું નિર્માણ કરવામાં આવશે.

વિસ્તરણ સેવા

આ કાર્ય અંતર્ગત પૂર્વ પ્રસૂતિ સંભાળ અને શિક્ષણના વિષયને સમાજના તમામ સ્તર અને વર્ગ સુધી પહોંચાડવા માટે વિસ્તરણ સેવા અંતર્ગત નીચે પ્રમાણેનાં કાર્યો હાથ ધરાશે.

૧. સગર્ભા સ્ત્રીઓ તેમ જ તેમના પરિવારજનો માટે જાગૃતિ કાર્યક્રમો
૨. દંપતી સંમેલનો
૩. ઉત્તમ સંતતિ મેળવવા સંદર્ભે પરિવારોનું પ્રબોધન
૪. પ્રચાર અને પ્રસાર સંબંધિત સાહિત્ય નિર્માણ
૫. ગુજરાતમાં વિવિધ સ્થાનો પર તપોવન કેન્દ્રોના માધ્યમથી ગર્ભસંસ્કારના કાર્યનો વિસ્તાર કરવો.
૬. કિશોર-કિશોરીઓ માટે ગર્ભસંસ્કાર સંદર્ભે જાગૃતિ કાર્યક્રમો

‘પૂર્વ પ્રસૂતિ સંભાળ અને શિક્ષણ’ વિષયના ચાર આયામો છે - સંશોધન, શિક્ષણ, પ્રશિક્ષણ અને વિસ્તરણ. ‘તપોવન કેન્દ્રો’ને માન્યતા આપવાના હેતુથી નીતિનિયમોનો વિચાર કરીને આ મુસદ્દો તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે.

સ્વનિર્ભર ‘તપોવન કેન્દ્રો’ના વિસ્તારને અનુલક્ષીને વિચાર

આ પ્રકારનાં કેન્દ્રો ગુજરાતના વિવિધ ઝોન અનુસાર શરૂ કરવાનો વિચાર કરી શકાય, જેમાં નીચે પ્રમાણેના ભૌગોલિક વિસ્તારોને ધ્યાનમાં લઈ શકાય.

- સૌરાષ્ટ્ર
- કચ્છ
- દક્ષિણ ગુજરાત
- મધ્ય ગુજરાત
- ઉત્તર ગુજરાત

સ્વનિર્ભર ‘તપોવન કેન્દ્ર’ માટેનું આર્થિક પાસું

સ્વનિર્ભર ‘તપોવન કેન્દ્ર’ માટે યુનિવર્સિટી દ્વારા માન્યતા પ્રાપ્ત કેન્દ્રોએ સંપૂર્ણ આર્થિક ભારણ ટ્રસ્ટ/સંસ્થાએ ભોગવવાનું રહેશે.

આવકના સ્ત્રોત

- સગર્ભા માતાઓ દ્વારા મળતી રજીસ્ટ્રેશન ફી
- સગર્ભા માતાઓની શિક્ષણ ફીના ૮૦%
- સાહિત્ય વેચાણનાં ૩૦% વળતર

જાવકના સ્ત્રોત

- પરામર્શક , ફીલ્ડવર્કર અને સેવિકાનો પગાર
- તપોવન કેન્દ્ર સંચાલન માટે પ્રોજેક્ટર , લાઈટ , ટી.વી. , સંગીતના સાધનો તથા ગાદલાં જેવી જરૂરી સાધન સામગ્રી
- તપોવન સંલગ્ન કાર્યક્રમ આયોજન ખર્ચ
- તજજ્ઞ મહેનતાણું ખર્ચ

‘તપોવન કેન્દ્ર’નું સંશોધન કાર્ય

કાર્યયોજના :

યુનિવર્સિટી દ્વારા માન્યતા પ્રાપ્ત ‘તપોવન કેન્દ્રો’ સંશોધન વિભાગની જરૂરિયાત અને આયોજનના આધારે કેન્દ્રો પર આ પ્રકારનાં સંશોધન આધારિત કાર્યો હાથ ધરશે. (કલમ ૬ (૧૧)). પૂર્વ પ્રસૂતિ સંભાળ અને શિક્ષણ સંબંધિત કાર્યક્રમના અમલીકરણ માટે જરૂરી સમિતિ-પેટા સમિતિઓની રચના કરવી જરૂરી છે, જેમ કે નૈતિક ધોરણો જાળવનારી સમિતિ, કેન્દ્ર નિયંત્રણ અને વિકાસ સમિતિ વગેરે. ‘તપોવન કેન્દ્રો’ ના સંશોધન કાર્ય અને સંશોધન પ્રકલ્પોની દેખરેખ સંશોધન વિભાગ દ્વારા સ્થાપિત રિસર્ચ કાઉન્સિલ દ્વારા (કલમ ૬ (૧૧) માં સૂચવ્યા અનુસાર) કરવામાં આવશે.

● ‘તપોવન કેન્દ્ર’ના સંશોધનલક્ષી હેતુઓ:

૧. ગર્ભાધાનથી માંડીને શિશુના જન્મ સુધીની તમામ અવસ્થાઓ સંબંધિત પાસાંઓ પર સઘન સંશોધન કાર્ય હાથ ધરવું.
૨. અધિજનનશાસ્ત્ર સંબંધિત ભારતીય પ્રાચીન વિદ્યા અને નૂતન વિજ્ઞાનના સમન્વય પર આધારિત સંશોધન હાથ ધરવાં.
૩. પ્રાચીન ભારતીય ગર્ભસંસ્કાર પ્રક્રિયાની ગર્ભિણી અને ગર્ભસ્થ શિશુ પરની ટૂંકા ગાળાની તેમજ દૂરગામી અસરો તપાસવી.

'તપોવન કેન્દ્ર'નું વિસ્તરણ કાર્ય

કાર્યયોજના :

આ કાર્ય અંતર્ગત તપોવન કેન્દ્રો પર સમુદાયલક્ષી કાર્ય હાથ ધરવામાં આવશે.

'તપોવન કેન્દ્ર'ના વિસ્તરણલક્ષી હેતુઓ:

૧. ગુજરાતના વિભિન્ન વિસ્તારોમાં સુપ્રજનનશાસ્ત્ર આધારિત સભાનતા કેળવવી.
૨. સગર્ભા મહિલાઓને સ્વસ્થ ગર્ભાવસ્થા અને બાળજન્મ સંબંધિત પ્રક્રિયાથી અભિમુખ કરવી.
૩. ગર્ભાવસ્થા દરમ્યાન માસાનુમાસિક પ્રવૃત્તિઓ અને ક્રિયાકલાપોનું નિદર્શન કરવું.
૪. સગર્ભાવસ્થા સાથે જોડાયેલી ગેરમાન્યતાઓ, કુરિવાજો દૂર કરી, પરંપરાગત વૈજ્ઞાનિક સમજનું સ્થાપન કરવું.
૫. સગર્ભા મહિલાઓ અને નવજાત શિશુનું સર્વાંગ સ્વાસ્થ્ય સુનિશ્ચિત કરવા યુનિવર્સિટી દ્વારા અને સરકારશ્રી દ્વારા પ્રાયોજિત કાર્યક્રમો અને યોજનાઓનો પ્રચાર-પ્રસાર કરવો.
૬. 'તપોવન કેન્દ્ર' માટે પરિવાર અને સમાજનો સહયોગ મેળવવા વિવિધ પ્રકારનાં સંમેલનોનું આયોજન કરવું.
૭. સ્વસ્થ મહિલા-બાળક-પરિવારના નિર્માણ માટે જરૂરી તેવા કાર્યક્રમોનું આયોજન કરી તંદુરસ્ત સમાજ અને રાષ્ટ્રનિર્માણમાં સહયોગ કરવો.
૮. 'તપોવન કેન્દ્ર' ના કાર્યકર્તાઓને સામુદાયિક કાર્યમાં ઉપયોગી થાય તેવું પ્રચારાત્મક સાહિત્ય તૈયાર કરવું.

'તપોવન કેન્દ્ર'નું પ્રશિક્ષણ કાર્ય

'તપોવન કેન્દ્ર' અંતર્ગત પૂર્વ પ્રસૂતિ સંભાળ અને શિક્ષણને લગતા પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમોનું આયોજન થશે, જેમાં વિવિધ લાભાર્થીઓને સમાવવામાં આવશે. 'તપોવન કેન્દ્ર' પર આ પ્રકારના કાર્યક્રમોનું સમયાંતરે આયોજન કરવામાં આવશે. 'તપોવન કેન્દ્ર' પર કાર્ય કરતાં પરામર્શક બહેનોના સેવાકાલીન પ્રશિક્ષણ અને પ્રશિક્ષણ સાહિત્યના નિર્માણનું કાર્ય હાથ ધરવામાં આવશે. 'તપોવન કેન્દ્ર' પર સંશોધનના નમૂના તરીકે આવતા અને વિસ્તરણના કાર્ય તરીકે લાભ લેતાં સગર્ભા બહેનો સિવાયનાં વ્યવસાયી કે નોકરિયાત સગર્ભા બહેનો તેમ જ નિયમિત 'તપોવન કેન્દ્ર' પર આવીને લાભ લઈ શકે તેમ નથી, પરંતુ ઉત્તમ સંતતિ મેળવવા ઇચ્છુક છે તેવી સગર્ભા બહેનો માટે અલ્પકાલીન કાર્યશાળાનું આયોજન કરીને ગર્ભસંસ્કારના કાર્યને વધારે વેગ આપવામાં આવશે, જેમાં પ્રતીકરૂપ શુલ્ક લેવામાં આવશે. આ માટે 'તપોવન કેન્દ્ર'ના પરામર્શકશ્રીઓ અને ટ્રસ્ટીશ્રીઓએ સ્થાનિક કક્ષાએ સગર્ભા બહેનોની નોંધણી, પ્રશિક્ષણનો અમલ વગેરે જેવી બાબતોમાં સહકાર આપવાનો રહેશે.

‘તપોવન કેન્દ્ર’ના પ્રશિક્ષણલક્ષી હેતુઓ:

૧. ‘તપોવન કેન્દ્ર’ના પરામર્શક અને અન્ય સહાયક કાર્યકર્તાનું સેવાકાલીન પ્રશિક્ષણ કરવું.
૨. તપોવન કેન્દ્રો પર સગર્ભા બહેનો માટે ટૂંકા ગાળાના પ્રશિક્ષણ વર્ગો અથવા કાર્યશાળાનું આયોજન કરવું અને તે દ્વારા સભાનતા કેળવવી.
૩. ગર્ભવિજ્ઞાન અને ગર્ભસંસ્કારના ક્ષેત્રમાં તજજ્ઞતા મેળવવા ઇચ્છુક વ્યક્તિઓને ટૂંકા ગાળાના પ્રશિક્ષણ વર્ગો દ્વારા સજ્જ કરવા.
૪. ‘તપોવન કેન્દ્ર’ ના કાર્યક્ષેત્રમાં આવતા નૂતન પ્રવાહો અને યુનિવર્સિટીની સંશોધનાત્મક તથા વિસ્તરણલક્ષી વગેરે કાર્યયોજનાઓના અનુસંધાને કાર્યકર્તાઓનું જરૂરી પ્રશિક્ષણ કરવું.
૫. ‘તપોવન કેન્દ્ર’ના કાર્યકર્તાઓ માટે પ્રશિક્ષણ સાહિત્યનું નિર્માણ કરવું.
૬. ગર્ભવિજ્ઞાન અને ગર્ભસંસ્કારના વિષય સંબંધિત પ્રશિક્ષણ માટે ગુણવત્તાલક્ષી મોડ્યુલ્સ તૈયાર કરવાં.

‘તપોવન કેન્દ્ર’નું શિક્ષણકાર્ય

ગર્ભસંસ્કાર સંબંધિત પૂર્વ પ્રસૂતિ સંભાળ અને શિક્ષણને લગતા સર્ટિફિકેટથી માંડીને ઉચ્ચ કક્ષાના અભ્યાસક્રમો ચલાવાશે, તેમ જ આ વિષયને અનુલક્ષીને ઉપયોગી શૈક્ષણિક સાહિત્યનું નિર્માણ કરાશે, જેનાથી કોર્સ ચલાવવા ‘તપોવન કેન્દ્ર’ મહત્વની ભૂમિકા ભજવી શકશે. શિક્ષણ કાર્યની ભાવિ યોજનાઓમાં ‘તપોવન કેન્દ્ર’ ના પરામર્શકશ્રીઓ અને ટ્રસ્ટીશ્રીઓએ પૂર્ણ સહયોગ કરવાનો રહેશે.

‘તપોવન કેન્દ્ર’ના શિક્ષણલક્ષી હેતુઓ:

૧. ‘તપોવન કેન્દ્ર’ના માધ્યમથી યુનિવર્સિટીમાં ગર્ભસંસ્કારને લગતા અભ્યાસક્રમોનો પ્રચાર- પ્રસાર કરવો.
૨. ‘તપોવન કેન્દ્ર’ પર યુનિવર્સિટીએ આવશ્યકતા પ્રમાણે વિવિધ અભ્યાસક્રમો ચલાવવા માટેના કેન્દ્રોને મંજૂરી આપવી.
૩. ‘તપોવન કેન્દ્ર’ માં શૈક્ષણિક સામગ્રી અને સાહિત્યનું નિર્માણ કરવું.

માનવશક્તિ :

સંશોધન, શિક્ષણ, પ્રશિક્ષણ અને વિસ્તરણના કાર્યને અનુલક્ષીને ‘તપોવન કેન્દ્રો’ માટે નીચે પ્રમાણેની માનવશક્તિની આવશ્યકતા રહેશે. આ માનવશક્તિ યુનિવર્સિટી દ્વારા સોંપાયેલ સંશોધન કાર્ય માટેની યોજના, સંશોધન પદ્ધતિ, માહિતી એકત્રીકરણ અને સંશોધન અહેવાલ લેખન વગેરે જેવાં કાર્યો કરશે. ઉપરાંત, આવશ્યકતા અને સંશોધન કાર્યની જરૂરિયાતને અનુરૂપ કેન્દ્રો સાથે સંકલન કરશે. આ સંશોધનો શરીરવિજ્ઞાન, આયુર્વેદ, સામાજિક વિજ્ઞાનો વગેરે વિષયક્ષેત્રોનાં હોઈ શકે છે.

(અ) કેન્દ્ર કક્ષાએ

ક્રમ	પોસ્ટ	લાયકાત	ઈચ્છનીય	સંખ્યા
૧	પરામર્શક (કાઉન્સેલર) બહેન / ભાઈ	● અનુસ્નાતક (બાળ મનોવિજ્ઞાન/ હોમસાયન્સ) ● CCC	● પૂર્વ પ્રસૂતિ વિષયક જ્ઞાન ● પી.જી.ડિપ્લોમા ઇન પ્રિનેટલ કેર એન્ડ એજ્યુકેશન	૦૧
૨	ફિલ્ડ વર્કર (બહેન)	સ્નાતક અને CCC	પૂર્વ પ્રસૂતિ વિષયક જ્ઞાન	૦૧
૩	સેવક/સેવિકા	ધોરણ ૧૨ પાસ	મહિલાને પ્રાધાન્ય	૦૧

*નોંધ: પી.જી.ડિપ્લોમા ઇન પ્રિ-નેટલ કેર એન્ડ એજ્યુકેશન- આ અભ્યાસક્રમ ચિલ્ડ્રન્સ યુનિવર્સિટી દ્વારા ચલાવવામાં આવે છે.

* 'તપોવન કેન્દ્ર'ના પરામર્શક અને ફિલ્ડ વર્કર કાર્યકર્તાનું પ્રશિક્ષણ યુનિવર્સિટી કરશે અને તેનો આવાગમન ખર્ચ જે તે સંસ્થા ભોગવશે.

'તપોવન કેન્દ્ર'નાં સામાન્ય નીતિનિયમો તથા શરતો:

૧. ટ્રસ્ટમાંથી કોઈ એક પ્રતિનિધિ કેન્દ્રની સીધી દેખરેખ રાખશે. જે સંયોજક તરીકે કાર્ય કરશે.
૨. એનરોલમેન્ટ (પ્રવેશ) ફી રૂ. ૨૫૦/- રહેશે જે સંપૂર્ણપણે ટ્રસ્ટ/સંસ્થા રાખશે. શિક્ષણ ફી માસિક રૂ. ૩૦૦/- રહેશે. શિક્ષણ ફીની આવકની ૮૦ ટકા રકમ ટ્રસ્ટ રાખશે અને બાકીની ૨૦ ટકા રકમ યુનિવર્સિટીમાં જમા કરાવવાની રહેશે.
૩. પગાર વ્યવસ્થા :
'તપોવન કેન્દ્ર' માટે નિયુક્ત કરવામાં આવેલા બધા કાર્યકર્તાનો પગાર યુનિવર્સિટી સૂચવે તે મુજબ ટ્રસ્ટ/સંસ્થા ચૂકવશે.
૪. સ્થાનિક કક્ષાએ કેન્દ્રની વ્યવસ્થા અને સ્ટાફની નિયમિતતાની જવાબદારી ટ્રસ્ટના નિયત કરેલા સંયોજકશ્રીની રહેશે.

પ. ચિલ્ડ્રન્સ યુનિવર્સિટીની 'સ્થળ તપાસ સમિતિ' વર્ષમાં એક વાર સ્થળમુલાકાત કરશે, જેના અહેવાલના આધારે આગામી વર્ષનું જોડાણ રાખવું કે કેમ તે નક્કી કરવામાં આવશે.

આ માટે સ્થળ તપાસ સમિતિનું માળખું નીચે પ્રમાણે હોઈ શકે.

(1) સમિતિના ચેરમેન: ડાયરેક્ટર ઓફ તપોવન અથવા તેઓ નામ સૂચિત કરે તેવા એક અધ્યાપક રહેશે.

(2) એક સભ્ય: કુલપતિશ્રી દ્વારા સૂચિત અધ્યાપક રહેશે.

૬. ઉપર પ્રમાણેની કમિટી નીચેનાં જેવાં કાર્યો કરશે.

(1) કેન્દ્રની મુલાકાત કરી કેન્દ્રની સારી બાબતો અને મુશ્કેલીઓ જાણીને યોગ્ય સૂચનો કરશે.

(2) કેન્દ્રની ગત વર્ષની મુલાકાતમાં સમિતિનાં સૂચનોના અમલીકરણની સ્થિતિનું મૂલ્યાંકન કરશે.

(3) કેન્દ્રની વર્તમાન સ્થિતિ અને ભાવિ વિકાસ સંબંધિત વિચારવિમર્શ પરામર્શક, ટ્રસ્ટના પ્રતિનિધિઓ અને શુભેચ્છક મંડળ સાથે મળીને કરશે.

(4) સઘન મુલાકાતના આધારે યુનિવર્સિટી દ્વારા નિયત કરેલા નમૂનામાં વિગતવાર અહેવાલ તૈયાર કરી રજૂ કરશે.

૭. તમામ કેન્દ્રોને સરકારશ્રી અને યુનિવર્સિટીના વખતોવખત નક્કી થતા નિયમો બંધનકર્તા રહેશે.

૮. યુનિવર્સિટીના માર્ગદર્શનથી ચાલતા 'તપોવન કેન્દ્રો'ના પરામર્શક બહેનોએ સમય-સમય પર યોજાનારા પ્રશિક્ષણમાં અનિવાર્યપણે સહભાગી થવાનું રહેશે. નવા જોડાયેલાં તપોવન કેન્દ્રના પરામર્શક બહેનોનું પ્રારંભિક પ્રશિક્ષણ સળંગ એક સપ્તાહનું રહેશે.

૯. અરજી ફી અને અન્ય શુલ્ક :(ઓનલાઈન)

વિગત	સ્વનિર્ભર (રૂ.માં)
અરજી ફોર્મ ફી	૫૦૦
પ્રોસેસિંગ/સ્થળ તપાસ ફી	૫૦૦૦
ડિપોઝિટ	૫૦૦૦
પ્રથમ જોડાણ ફી	૧૫,૦૦૦
પુન: જોડાણ ફી	૧૦,૦૦૦

નિયત સમયમર્યાદા પછી અરજી કરવાના કિસ્સામાં લેઈટ ફી વસૂલ કરવામાં આવશે, જેના નિયમો યુનિવર્સિટી વખતોવખત ઠરાવે તેવા રહેશે. આવા કિસ્સામાં કુલપતિશ્રીનો નિર્ણય આખરી ગણાશે.

૧૦. કેન્દ્રના સ્ટાફ/સંસ્થા/ટ્રસ્ટ માટે પ્રતિ વર્ષ કામગીરી મૂલ્યાંકન-પત્રક ટ્રસ્ટ દ્વારા ભરવાનું રહેશે અને યુનિવર્સિટી કક્ષાએ તેની સમીક્ષા અને બહાલી અપાશે.
૧૧. ટ્રસ્ટ 'તપોવન કેન્દ્ર' બંધ કરવા માગે તો યુનિવર્સિટી દ્વારા નિયત કરેલા નિયમોને અનુસરવાનું રહેશે.
૧૨. યુનિવર્સિટી નીચેના જેવા કિસ્સાઓમાં કેન્દ્રની માન્યતા રદ કરી શકશે.
- ૧૨.૧ યુનિવર્સિટીની જાણ બહાર ટ્રસ્ટી પરિવર્તન, બંધારણમાં ફેરફાર, નિયુક્ત સ્ટાફ, વગેરેમાં ફેરબદલી કરવામાં આવે.
- ૧૨.૨ યુનિવર્સિટીની પૂર્વમંજૂરી સિવાય કેન્દ્રનું સ્થળ વગેરેમાં ફેરફાર કરવામાં આવે.
- ૧૨.૩ નિયત સમયમર્યાદામાં પુનઃ જોડાણની અરજી કરવામાં ન આવે.
- ૧૨.૪ યુનિવર્સિટીએ ઠરાવેલ નાણાકીય ધારાધોરણો કરતાં વધારે અથવા અલગ ફી વસૂલ કરવામાં આવે.
- ૧૨.૫ યુનિવર્સિટીની પ્રતિષ્ઠાને હાનિ પહોંચે તેવી પ્રવૃત્તિ કરવામાં આવે.
- ૧૨.૬ આ સિવાય અન્ય એવી કોઈ બાબતો કે જે આ પ્રકારના કેન્દ્રને મંજૂરી આપવાના હેતુથી વિપરીત જણાય.
૧૩. નીચેના જેવા કિસ્સાઓમાં ટ્રસ્ટે યુનિવર્સિટીની મંજૂરી લેવાની કે જાણ કરવાની રહેશે.

1. તપોવન કેન્દ્રનું સ્થળ બદલવા ઇચ્છે ત્યારે
2. ટ્રસ્ટના બંધારણમાં પરિવર્તન થાય ત્યારે
3. તપોવન કેન્દ્ર સંબંધિત જાહેર કાર્યક્રમના આયોજન અંગે
4. તપોવન કેન્દ્રના કાર્યકર્તાની લાંબી રજા (પ્રસૂતિ, લાંબી બીમારી વગેરે) અને તે માટે પરામર્શકની વચગાળાની નિયુક્તિ
5. તપોવન કેન્દ્રના કાર્યકર્તાઓની આકસ્મિક રજાઓ અંગે
6. ટ્રસ્ટમાં હોદ્દેદારોના પરિવર્તન અંગે

૧૪. માન્યતાનું વર્ષ જૂનથી મે મહિનાનું રહેશે.
૧૫. યુનિવર્સિટી દ્વારા પ્રકાશિત સાહિત્યના વેચાણનું કાર્ય કરવાનું રહેશે, જેમાં યુનિવર્સિટીના નિયમાનુસાર ૩૦% કેન્દ્રને કમિશન મળવાપાત્ર રહેશે.
૧૬. યુનિવર્સિટી દ્વારા સૂચવવામાં આવે તેવી ગર્ભસંસ્કાર સિવાયની પ્રવૃત્તિઓ અને કાર્યક્રમોમાં પણ પૂર્ણપણે સહયોગ આપવાનો રહેશે.

૧૭. પરામર્શકની પસંદગી ઇન્ટરવ્યૂ દ્વારા કરવામાં આવશે. ઇન્ટરવ્યૂ કમિટીની રચના નીચે પ્રમાણે રહેશે.

(૧) ચેરમેન- ટ્રસ્ટના પ્રમુખ/મંત્રી

(૨) ટ્રસ્ટીશ્રી

(૩) યુનિવર્સિટીના પ્રતિનિધિ

(૪) વિષય નિષ્ણાત - ૨

નોંધ: ઉપરોક્ત કમિટી પૈકી યુનિવર્સિટીના પ્રતિનિધિ અને કોઈ પણ એક વિષય નિષ્ણાત અનિવાર્ય પણે ઉપસ્થિત રાખવાના રહેશે. (લાયકાત, પસંદગી, નોકરી અને શિસ્તના નિયમો)

૧૮. તપોવન કેન્દ્ર ગ્રંથાલય- ચિલ્ડ્રન્સ યુનિવર્સિટી દ્વારા સૂચવેલ ગ્રંથોની સૂચિ પ્રમાણે ગ્રંથાલય ઊભું કરવું.

૧૯. તપોવન કેન્દ્ર વધારે સક્રિય બને અને તેના કાર્યનો વ્યાપ વધે તે માટે શુભેચ્છક મંડળ સાથે સઘન સંપર્ક

અને વિચાર-વિમર્શ કરીને યુનિવર્સિટી તરફથી બળ પૂરું પાડવામાં આવશે.

૨૦. પરિવાર સંમેલન, સગર્ભા અને ધાત્રી માતા સંમેલન જેવા પ્રચારાત્મક અને જાગૃતિલક્ષી કાર્યક્રમો કરવાના રહેશે.

૨૧. સમયાંતરે યુનિવર્સિટીની યોજનાઓનો લાભ મળી શકશે.

૨૨. તપોવન કેન્દ્રના જોડાણ અને પુનઃ જોડાણ અંગેનો આખરી નિર્ણય ચિલ્ડ્રન્સ યુનિવર્સિટીનો રહેશે.

••••

(June-2020)

